

Uchwała Nr 0007.1.2016
Rady Miejskiej w Czarnem
z dnia 27 stycznia 2016r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata
2016-2020

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym
(tekst jednolity Dz.U z 2015r. poz.1515), w związku z art. 16 b i art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia
12 marca 2004r. O pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U z 2015r. poz 163 ze zmianami)
Rada Miejska w Czarnem uchwala , co następuje:

§ 1

Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2016-2020,
w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Czarnem
mgr inż. Adam Leszek Breska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 207.1.2016
Rady Miejskiej w Czarnej
z dnia 12 stycznia 2016.

RADA MIEJSKA
77-330 CZARNE
woj. pomorskie

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CZARNE NA LATA 2016-2020

WSTĘP

Rozwiązanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długookresowym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Wyrazem tego procesu jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, kierująca działania władz samorządowych, instytucji pomocy społecznej. Wytęczenie strategicznych kierunków, oparte jest na wnikliwej diagnozie problemów społecznych występujących w gminie Czarne. Nie są one wyjątkowe, występują w skali kraju i w innych obszarach kraju. U podstaw wdrażania Strategii leży zasada współpracy i koordynacji wielu podmiotów lokalnych, nie tylko instytucji samorządowych, ale i pracodawców oraz organizacji pozarządowych. Opracowanie, jak i późniejsza realizacja Strategii odbywa się przy udziale szerokiego forum społecznego, jak również jest kontynuacją realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Czarne na lata 2006-2013.

I AKTY PRAWNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CZARNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.). Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 poz. 1118 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011r Nr 43, poz. 225 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r poz. 149);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji Strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

II. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CZARNE Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NARODOWYMI I WSPÓLNOTOWYMI

Konstruując strategię rozwiązywania problemów społecznych gminy, należy pamiętać, że nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą dotyczyły jej mieszkańców. Wnikliwa analiza dokumentów programowych powstających na poziomie kraju, województwa czy powiatu pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie powielać pewnych działań, ale wpisywać się własnymi propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną.

Kluczowym programem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej jest Strategia Europa 2020. Jest ona nowym długookresowym programem rozwoju, zastępującym przyjętą w 2000 roku Strategię Lizbońską. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” podkreśla znaczenie współdziałania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform, w odpowiedzi na wyzwania związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw oraz rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów.

Dokumenty krajowe:

1. Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – Nowy Wymiar Integracji;
2. Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2020;
3. Rządowego Programu Aktywności Osób Starszych na lata 2014-2020;
4. Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020”, POWER 2014-2020;
5. Wieloletniego Programu Wspierania Finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”;
6. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Dokumenty regionalne i lokalne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Czarne uwzględnia zapisy dokumentów regionalnych i lokalnych m.in.

1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego – Pomorskie 2020;
2. Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY CZARNE

1. Podstawowe wiadomości o gminie

Gmina Czarne to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie człuchowskim. Zajmuje powierzchnię 234,9km², a w jej granicach administracyjnych znajduje się 21 miejscowości.

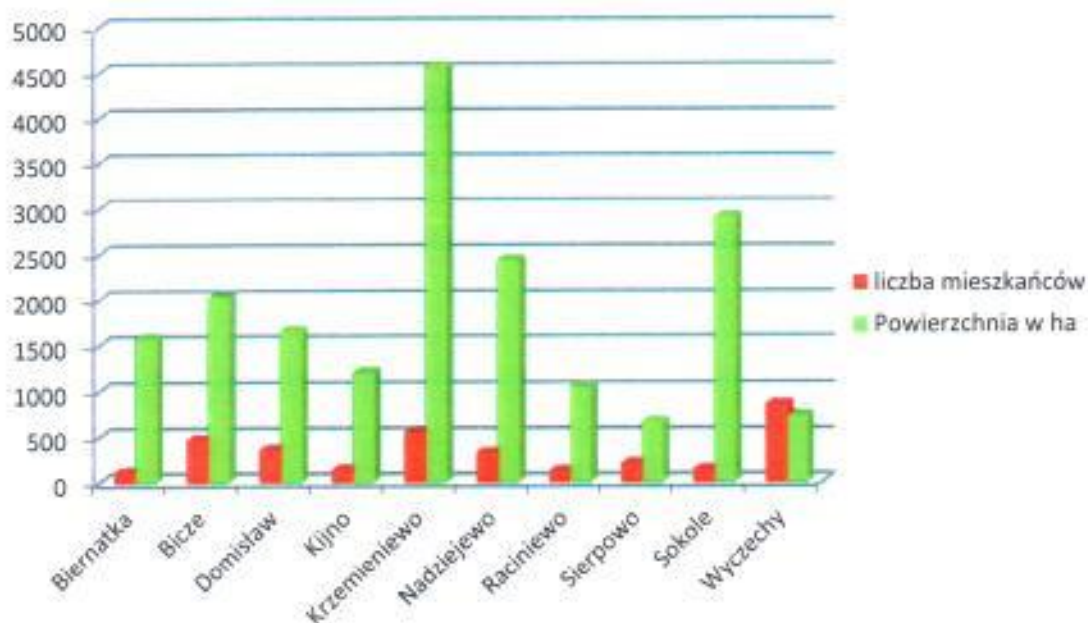
Miasto leży nad rzeką Czarnicą, na skraju doliny zachodniopomorskiej, przy zbiegu trzech województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego, przy linii kolejowej Szczecinek - Chojnice. Otoczone jest lasami sosnowymi. Przebiegające przez Czarne szlaki komunikacyjne mają charakter regionalny i lokalny. Według danych aż 37% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, a 52% powierzchni użytki leśne. Sama gmina stanowi 14,92% powierzchni powiatu człuchowskiego. W jej skład wchodzi 10 sołectw: Sokole, Biernatka, Bincze, Domisław, Kijno, Krzemieniewo, Nadziejewo, Raciniewo, Sierpowo, Wyczechy-Łoża.

2. Demografia

Podstawowym podmiotem wszelkich działań o charakterze społecznym oraz gospodarczym jest społeczność lokalna. Gminę Czarne zamieszkuje (dane statystyczne na dzień 16.12.2015r.) 9.118 osób, z czego 5 897 stanowi ludność miasta a 3 221 ludność

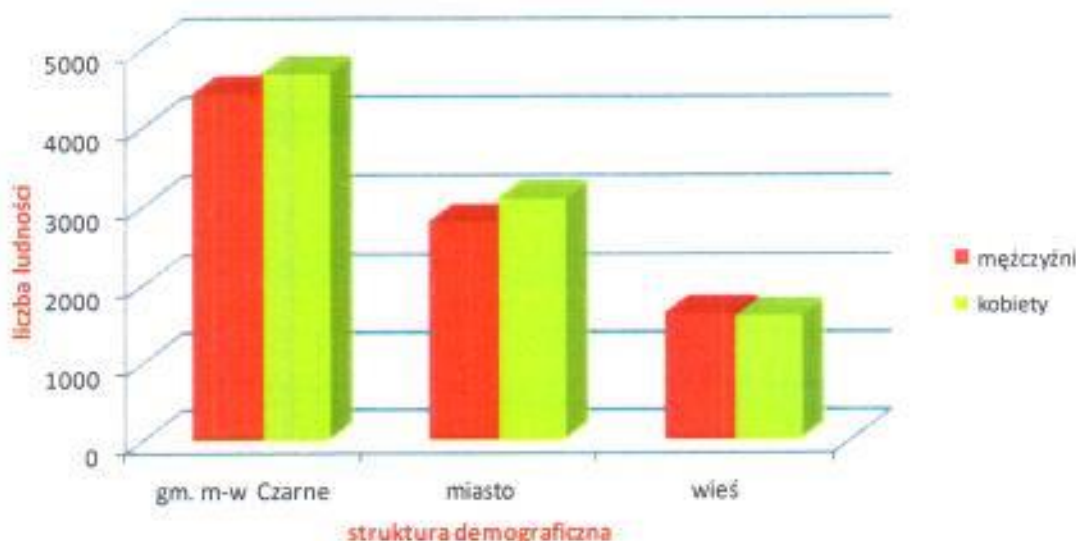
okolicznych wsi. Najliczniejszym pod względem ludności sołectwem są Wyczechy-Łoza, natomiast pod względem powierzchni Krzemieniewo.

Lp.	Sołectwa	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w ha
1.	Biernatka	109	1570,41
2.	Bińcze	465	2019,65
3.	Domisław	352	1651,04
4.	Kijno	131	1200,15
5.	Krzemieniewo	544	4558,87
6.	Nadziejewo	326	2430,79
7.	Raciniewo	117	1043,81
8.	Sierpowo	197	663,14
9.	Sokole	133	2902,14
10.	Wyczechy	847	727,80

Źródło: Dane uzyskane z UMIG Czarne.

	Gm. m-w. Czarne	Miasto	Wieś
Mężczyźni	4426	2801	1625
Kobiety	4692	3096	1596
Ogółem	9118	5897	3221

Źródło: Dane uzyskane z UMIG Czarne.

Biorąc pod uwagę strukturę ludności gminy Czarne można zaobserwować przewagę udziału kobiet nad mężczyznami. W strukturze demograficznej gminy, miasto (65%) pod względem liczby ludności dominuje nad wsią (35%).

3. Edukacja

Gmina Czarne posiada zaplecze edukacyjno-dydaktyczne w postaci:

- ✓ Przedszkole Gminne w Czarnem;
- ✓ Szkoła Podstawowa w Wyczechach;
- ✓ Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie;
- ✓ Publiczna Szkoła Podstawowa w Bińczu;
- ✓ Zespół Szkół w Czarnem, w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa
 - Gimnazjum
- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, w skład którego wchodzi:
 - Liceum Ogólnokształcące;
 - Technikum Informatyczne;
 - Technikum Organizacji Reklamy;
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

Każda ze szkół oferuje swoim uczniom zajęcia pozalekcyjne: sportowe, rozwijające wiedzę i umiejętności, dydaktyczno – wyrównawcze, rozwijające zainteresowania, zamiłowania i uzdolnienia. Zajęcia odbywają się zarówno w Czarnej jak i w szkołach wiejskich.

4. Gospodarka

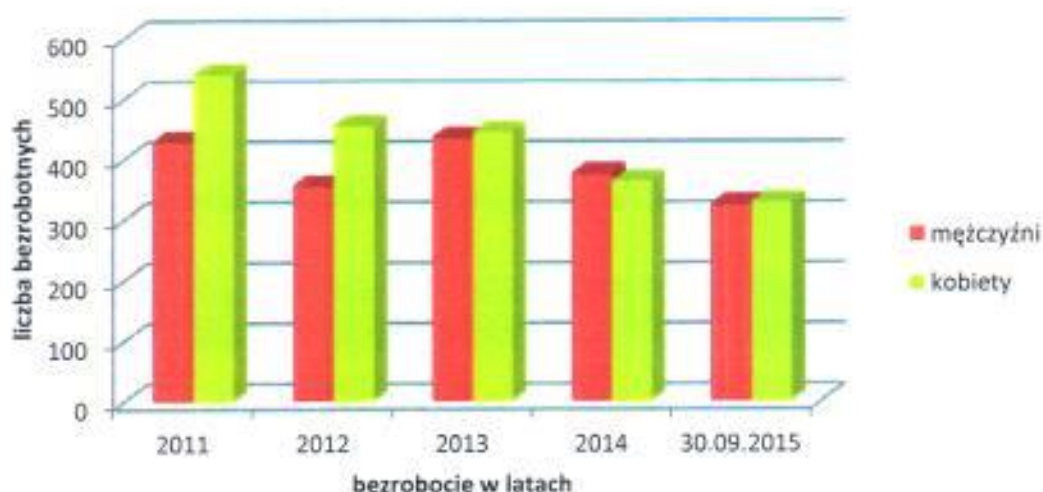
Na terenie Miasta i Gminy Czarne działa ok. 307 podmiotów gospodarczych. Dominuje gospodarka leśna, zakłady drzewne oraz gospodarstwa rolne, drobiarskie i pszczelarskie. Na terenie Gminy Czarne 98% gospodarstw domowych jest podłączonych do sieci wodociągowej. Kanalizacją jest objęte 100% budynków na terenie miasta Czarne; skanalizowane są wsie w 75%: Wyczechy, Nadziejewo, Krzemieniewo, Domisław, częściowo Bińcze. Wszystkie miejscowości Gminy Czarne korzystają z energii elektrycznej i mają możliwość korzystania z telefonii stacjonarnej i komórkowej. Na terenie gminy działają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej i Bińcu, są to jednostki działające w krajowym systemie ratownictwa technicznego-pożarowego.

5. Rynek pracy

W Gminie Czarne liczba osób bezrobotnych na dzień 30.09.2015r. wynosi 655 osób w tym 330 to kobiety. Wśród gmin znajdujących się na terenie powiatu człuchowskiego zajmujemy IV miejsce pod względem ilości osób bezrobotnych i IV miejsce pod względem ilości bezrobotnych kobiet.

Bezrobotni w gminie Czarne w latach 2011-2015

BEZROBOCIE	2011	2012	2013	2014	30.09.2015
Ogółem	971	812	882	741	655
Mężczyźni	430	356	436	376	325
kobiety	541	456	446	365	330

Źródło: Dane uzyskane z PUP w Człuchowie.

Na przestrzeni lat zaobserwowano, iż bezrobocie w naszej gminie ma tendencję spadkową. Związane jest to głównie z emigracją do innych krajów w celach zarobkowych oraz ze wzrostem gospodarczym i tworzeniem nowych miejsc pracy. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu powiatu dominują osoby długotrwale bezrobotne z wykształceniem zawodowym.

6. Pomoc społeczna

Struktura powodów przyznania pomocy klientom Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem na dzień 21.12.2015r. pozwala jednocześnie na wyodrębnienie głównych problemów społecznych z jakimi boryka się gmina.

Powody trudnej sytuacji życiowej mieszkańców gminy Czarne na dzień 21.12.2015 r.

Powody	Liczba rodzin
Ubóstwo	305
Sieroctwo	X
Bezdomność	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	74
W tym wielodzietność	43
Bezrobocie	278
Niepełnosprawność	176
Długotrwała lub ciężka choroba	181
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	55
W tym rodziny niepełne	51
Rodziny wielodzietne	5
Przemoc w rodzinie	11
Alkoholizm	33
Narkomania	1
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
Trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy	X
Zdarzenia losowe	2
Sytuacja kryzysowa	X
Kłęski żywiołowe lub ekologiczne	X

Źródło: Sprawozdanie OPS za 2015r.

Pomimo dającego się zauważyć spadku bezrobocia nadal najczęstszym powodem przyznania pomocy w 2014 r. jest bezrobocie. Innym, a zarazem dominującym problemem jest ubóstwo odczytywane jako skutek bezrobocia. Na kolejnym miejscu uplasowała się niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba.

Przedstawione powyżej trudne sytuacje rodzą zapotrzebowanie na różne formy pomocy. Najczęściej realizowane formy wsparcia udzielane przez OPS w Czarnem w 2015r. przedstawia poniższa tabela.

Świadczenia z zakresu zadań własnych i zleconych w gminie Czarne na dzień 21.12.2015r.

Rodzaje świadczeń	Liczba rodzin którym przyznano świadczenie w trybie decyzji
Zasiłek okresowy	225
Zasiłek celowy	316
Posiłek	146
Sprawienie pogrzebu	X
Zasiłek stały	78
Usługi opiekuńcze	34
Zasiłek celowy w formie biletu kredytowego	X
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2

Źródło: Sprawozdanie OPS za 2015r.

Największy blok świadczeń dotyczy pomocy finansowej. Dwie najczęściej stosowane formy wsparcia finansowego to zasiłki celowe i okresowe. 146 rodzin otrzymało wsparcie z OPS w Czarne w formie posiłków. Corocznie dożywianiem objętych jest wiele rodzin, których dzieci uczęszczają do szkół i w tym samym czasie otrzymują pomoc w formie ciepłego posiłku i suchego prowiantu. W gminie Czarne uczniowie Zespołu Szkół w Czarne, Szkół Podstawowych w: Krzemieniewie, Wyczechach, Bińcu oraz uczniowie uczęszczający do placówek oświatowo-wychowawczych poza miejscem zamieszkania mają zapewniony jeden ciepły posiłek dziennie.

Dla seniorów gminy świadczone są usługi opiekuńcze. Pomimo wzrastającej liczby osób w wieku poprodukcyjnym w gminie ilość udzielonej pomocy w formie usług opiekuńczych nie wzrasta zbyt drastycznie.

Każda z opisanych wyżej form wsparcia uzupełniana jest pracą socjalną. Pracy socjalnej nie da się zamknąć w tabeli i liczby. Jest to pomoc, którą nie sposób policzyć i ująć w statystyki.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest użyteczną i coraz powszechniej stosowaną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych w pracach nad strategią. Metoda ta łączy analizę wnętrza, jak i otoczenia organizacji oraz badanie szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizie SWOT poddawane są nie tylko przedsiębiorstwa, ale również powiaty oraz gminy. Opracowanie analizy SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Przedstawione poniżej czynniki obejmują mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia. W analizie odnoszono się do kwestii społecznych w gminie Czarne.

Mocne Strony

- ✓ Duże zasoby siły roboczej 63% ogółu społeczności lokalnej jest w wieku produkcyjnym,
- ✓ Dobre rozpoznanie przez władze lokalne i instytucje istniejących problemów społecznych w gminie
- ✓ Działalność organizacji pozarządowych,

- ✓ Dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych, gimnazjum oraz przedszkola,
- ✓ Atrakcyjne położenie oraz potencjał turystyczny

Słabe Strony

- ✓ Niskie kwalifikacje osób bezrobotnych,
- ✓ Problem występowania długotrwałego bezrobocia, bezrobocia wśród młodych mieszkańców oraz dziedziczenia bezrobocia,
- ✓ Niewystarczający zasób mieszkań gminnych oraz mieszkań socjalnych,
- ✓ Niewielki spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Szanse

- ✓ Wzrost świadomości społecznej dotyczących problemów zdrowotnych,
- ✓ Wzrost dochodów mieszkańców Gminy,
- ✓ Dalszy rozwój oferty sportowej i kulturalnej,
- ✓ Zaangażowania mieszkańców w działania w ramach wolontariatu,
- ✓ Promocja gminy, działania wspierające przedsiębiorczość mieszkańców oraz rozwój turystyki,
- ✓ Dostępność środków unijnych,
- ✓ Wzrost ułatwień w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej,
- ✓ Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
- ✓ Dalszy rozwój trzeciego sektora, działającego na terenie gminy,
- ✓ Zwiększenie współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą.

Zagrożenia

- ✓ Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawianie się nowych rodzajów uzależnień,
- ✓ Negatywne postawy wynikające z zaniku wzorców wychowawczych,
- ✓ Zmniejszenie się środków na realizowanie działań pomocy społecznej, przy jednoczesnym wzroście zadań oraz niewielkim wzroście zatrudnienia,
- ✓ Nasilanie się zjawiska przemocy w rodzinie,
- ✓ Ubożenie części mieszkańców gminy, przyczyniające się do bezdomności, uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz innych patologii społecznych.

V. MISJA I WIZJA

Członkowie zajmujący się budową Strategii uznali, że Misją, czyli celem strategicznym opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Czarne jest:

„Zapewnienie mieszkańcom gminy Czarne kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz zapewnienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym”

Realizacja tego założenia wymaga współpracy wszystkich środowisk działających bezpośrednio w sektorze pomocy społecznej, jak również podmiotów gospodarczych oraz innych instytucji funkcjonujących na terenie miasta i gminy.

Opracowana wizja i misja strategii pozwoliła na wyłonienie trzech podstawowych celów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY nr 1: Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

CEL STRATEGICZNY nr 2: Zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

CEL STRATEGICZNY nr 3: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE STRATEGII

Pomoc społeczna

1. Zadania pomocy społecznej:

- ✓ Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- ✓ Praca socjalna,
- ✓ Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- ✓ Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- ✓ Realizacja zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- ✓ Rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- ✓ Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ✓ Sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- ✓ Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ✓ Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- ✓ Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ✓ Praca socjalna,
- ✓ Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- ✓ Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ✓ Dożywianie dzieci,
- ✓ Sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- ✓ Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ✓ Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ✓ Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ✓ Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ✓ Oplacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto do zadań własnych gmin należą:

- ✓ Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ✓ Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- ✓ Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ✓ Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- ✓ Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Profilaktyka uzależnień oraz pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, od środków odurzających i substancji psychotropowych oraz członkom ich rodzin. Pomoc rodzinom, w których dochodzi do przemocy domowej.

Zgodnie z art. 4.1. ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2015r, poz.1286) i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2012 poz. 124) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii, a także integracji społecznej osób uzależnionych- poprzez:

- ✓ Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem realizowanym poprzez współpracę z poradniami i ośrodkami specjalistycznymi w zakresie merytorycznym oraz kierowania pacjentów do oddziałów leczenia uzależnień. Miejszem pierwszego kontaktu jest punkt konsultacyjno-informacyjny z siedzibą w Czarnej dla osób z problemem alkoholowym lub uzależnionych od innych środków odurzających lub substancji psychotropowych i członków ich rodzin. W punkcie konsultacyjnym zatrudniane są osoby z właściwym przygotowaniem specjalistycznym z zakresu profilaktyki, terapii uzależnień i narkomanii a ich profesjonalizm ulega ciągłemu doskonaleniu poprzez uczestniczeniu w różnego rodzaju szkoleniach z tej dziedziny;
- ✓ Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w istniejącym w m. Czarna punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy przy współpracy z innymi punktami konsultacyjnymi w szczególności w zakresie doraźnej niezbędnej pomocy poprzez zapewnienia tymczasowego pobytu ofiarom przemocy,

udzielania pomocy finansowej osobom korzystającym z pomocy terapeutycznej oraz prowadzenia szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów związanych z przemocą;

- ✓ Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych socjoterapeutycznych m.in. poprzez organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych, spektakli teatralnych , warsztatów teatralnych i innych form edukacyjnych o charakterze profilaktycznym, w tym także wspieranie i organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców, wspierania kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, wspieranie merytoryczne i finansowe świetlic opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych zajęć „uwrażliwiających” polegających na nauce gry na instrumentach muzycznych oraz organizowanie alternatywnych form spędzenia czasu wolnego , zwłaszcza w postaci obozów terapeutycznych, zajęć pozalekcyjnych z promocją zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów. Propagowana będzie też idea trzeźwości i zdrowego stylu życia poprzez zajęcia służące rozwojowi intelektualnemu, artystycznemu poprzez wspieranie merytoryczne i finansowe, także przy współpracy z Czarnieńskim Centrum Kultury przy organizowaniu imprez kulturalnych oraz tworzeniu alternatywnych form aktywności dla dzieci i młodzieży;
- ✓ Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez współpracę ze służbą zdrowia w zakresie nowoczesnej działalności profilaktycznej i edukacyjno -informacyjnej polegającej na uczeniu się wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależniania oraz metody wczesnego diagnozowania w służbie zdrowotnej. W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i ich profilaktyki prowadzona będzie także współpraca z innymi instytucjami , stowarzyszeniami i osobami fizycznymi, a m.in. organizowanie wypoczynku dla dzieci ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych i z rodzin dysfunkcyjnych;

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego m.in. poprzez współpracę z Policją oraz Komisją Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miejskiej w Czarnem w zakresie przeciwdziałania naruszeń tej ustawy, opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą rady ustalającą liczbę punktów sprzedaży i zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;

- ✓ Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie finansowanie centrów integracji społecznej poprzez współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Burmistrzem Czarnego. Podjęmowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem działań w zakresie utworzenia Klubu Integracji Społecznej oraz ubiegania się dotację m.in. w ramach ogłaszanych konkursów na tworzenie i funkcjonowanie;
- ✓ Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania te są realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i programu przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Czarne uchwalanych corocznie przez Radę Miejską, stanowiących część niniejszej strategii.

Programy realizowane są w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej i w celu jego realizacji został powołany pełnomocnik.

Współpraca ze stowarzyszeniami i instytucjami pozarządowymi z terenu gminy i powiatu w zakresie edukacji społecznej środowiska i rozwiązywania problemów społecznych.

- ✓ Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej „Szansa”. Celem stowarzyszenia jest niesienie pomocy niepełnosprawnym mieszkańcom gminy poprzez włączanie tych osób w normalne życie codzienne przez różne formy kształcenia i przygotowanie do pracy zawodowej oraz aktywny udział w życiu społecznym. Wpływanie na zmianę funkcjonujących postaw w społeczeństwie wobec osób niepełnosprawnych. Reintegracja osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.
- ✓ Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Wyczechy,
- ✓ Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Skra” Bińcze,
- ✓ Uczniowski Klub Sportowy Champion Czarne przy Zespole Szkół w Czarne,
- ✓ Stowarzyszenie Krzemień Krzemieniewo
- ✓ Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy „Czarni” w Czarne, których celem jest upowszechnianie wiedzy o ruchu sportowym, propagowanie form aktywnego wypoczynku oraz wdrażanie ich w życie wśród swoich członków. Organizacja i współudział w inicjowaniu i koordynowaniu różnych imprez sportowych w ramach współpracy z innymi stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi. Poszerzanie bazy sportowej, polepszanie warunków uprawiania sportu jako najzdrowszej formy rywalizacji i obywatelskiego wychowania. Organizacja życia koleżeńkiego, a w szczególności wśród adeptów młodszego rocznika. Osiąganie jak najlepszych rezultatów w zakresie sportu masowego uprawianego amatorsko jak też wyczynowo w myśl hasła „Sport najlepszym ambasadorem naszego środowiska”.
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Bińcze, Biernatka, Raciniewo,
- ✓ Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe w Czarne. Celem stowarzyszenia jest organizacja imprez sportowych, szkoleń, kursów oraz obozów sportowych, nawiązywanie kontaktów międzynarodowych z innymi stowarzyszeniami, organizacjami sportowymi i społecznymi oraz zespołami, propagowanie tenisa ziemnego i tenisa stołowego wśród mieszkańców miasta i gminy Czarne oraz województwa pomorskiego.

Instytucje biorące udział w realizacji strategii dla gminy i w edukacji społecznej:

- ✓ Urząd Miasta i Gminy Czarne,
- ✓ Kościół Katolicki i inne związki wyznaniowe,
- ✓ Zespół Szkół w Czarne,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Wyczechach,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie,
- ✓ Przedszkole Gminne,
- ✓ Czarneńskie Centrum Kultury,
- ✓ Klub Garnizonowy w Czarne,
- ✓ Społeczne Towarzystwo Oświatowe,
- ✓ Służba Zdrowia NZOZ,
- ✓ Zakład Karny w Czarne,
- ✓ Jednostka Wojskowa.

Ponadto na terenie powiatu człuchowskiego działają:

- ✓ Starostwo Powiatowe,
- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- ✓ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Człuchowie,
- ✓ Ośrodek Leczenia Uzależnień „Eko Szkoła Życia” w Wandzinie,
- ✓ Kuratorzy Sądowi przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie. Współpraca w rozwiązywaniu problemów mieszkańców gminy,
- ✓ Policja. Współpraca przy ograniczaniu przestępczości, zwłaszcza przemocy w rodzinie.

Zmniejszanie bezrobocia:

- ✓ Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Człuchowie,
- ✓ Pozyskiwanie środków na tworzenie nowych miejsc pracy ze Starostwa Powiatowego,
- ✓ Proponowanie tworzenia dogodniejszych warunków dla ewentualnych inwestorów na terenie gminy tworzących nowe miejsca pracy,
- ✓ Organizowanie kursów i szkoleń dla bezrobotnych mieszkańców gminy,
- ✓ Współpraca z Pomorską Agencją Rozwoju Regionalnego.

Przy realizacji strategii niezbędna jest współpraca ze wszystkimi podmiotami i instytucjami w gminie i powiecie, wymiana doświadczeń, wspólne debaty, szkolenia i konferencje.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

CELE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	CZAS REALIZACJI
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	• Przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnej na rzecz upowszechnienia działalności Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Liczba akcji promocyjno-informacyjnych	2016-2020
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	• Rozszerzenie zakresu usług Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, • Wspieranie działań o charakterze samopomocowym dla osób uzależnionych	• Liczba specjalistów i zakres usług Punktu Konsultacyjnego • Liczba powstałych grup samopomocowych	2016-2020

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

CELE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	CZAS REALIZACJI
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomani w szczególności dla dzieci i młodzieży	• Prowadzenie zajęć profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w szkołach. • Prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych • Organizacja festynów edukacyjno – informacyjnych	• Liczba zajęć profilaktycznych, • liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach • Liczba zorganizowanych festynów	2016-2020
Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny, osób uzależnionych oraz starszych	• Zwiększenie zakresu współpracy instytucji publicznych z NGO • Budowa kanałów przepływu informacji między instytucjami publicznymi a NGO	• Liczba porozumień partnerskich • Liczba spotkań informacyjnych	2016-2020
Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	• Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb społecznych w zakresie tematyki uzależnień, ubóstwa, wykluczenia społecznego • Stworzenie warunków rozwoju świetlic opiekuńczo-wychowawczych	• Liczba przeprowadzonych szkoleń i osób przeszkolonych • Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach w świetlicy	2016-2020
Zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i starszych	• Udostępnienie budynku Urzędu Miasta i Gminy dla osób niepełnosprawnych • Dostosowanie budynków szkolnych do potrzeb osób niepełnosprawnych • Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	• Liczba podjazdów w budynkach użyteczności publicznej	2016-2020

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

CELE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	CZAS REALIZACJI
Integracja społeczna osób niepełnosprawnych i starszych	• Organizacja festynów integracyjnych • Organizowanie imprez okolicznościowych z udziałem osób starszych i niepełnosprawnych	• Liczba osób uczestniczących w festynach i imprezach okolicznościowych • Liczba zorganizowanych festynów i imprez okolicznościowych	2016-2020
Promocja zdrowego stylu życia	• Organizowanie akcji promujących profilaktykę zdrowia w szkołach • Wdrażanie programów zdrowotnych w szkołach	• Liczba osób uczestniczących w akcjach promocyjnych • Liczba wdrażanych programów zdrowotnych	2016-2020
Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	• Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach • Organizowanie letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży • Organizowanie imprez okolicznościowo-kulturalno dla rodzin	• Liczba zajęć pozaszkolnych • Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w zajęciach pozalekcyjnych • Liczba zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego • Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w w/w formach	2016-2020
Promocja działań na rzecz powstawania zastępczych form opieki nad dziećmi	• Przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnej na rzecz rodzicielstwa zastępczego • Pogłębienie współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie	• Liczba akcji promocyjno-informacyjnych	2016-2020

CELE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	CZAS REALIZACJI
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego dla rodziny	- Organizacja wsparcia psychologicznego dla dzieci, młodzieży oraz ich rodzin - Organizacja grup wsparcia dla rodziców	- Liczba korzystających z wsparcia psychologicznego - Liczba rodzin objętych wsparciem	2016-2020

Ewaluacja, czyli określenie efektywności strategii będzie mierzalna poprzez:

- ✓ Zmniejszenie liczby bezrobotnych;
- ✓ Zmniejszenie decyzji Sądu Rodzinnego i Nieletnich dotyczących ograniczenia lub pozbawienia praw rodzicielskich;
- ✓ Objęcie większej ilości osób uzależnionych pomocą terapeutyczną i zmniejszenie problemów związanych z uzależnieniem;
- ✓ Zmniejszenie ilości przypadków przemocy w rodzinie;
- ✓ Poprawa warunków bytowych rodzin;
- ✓ Zwiększenie ofert alternatywnych dla dzieci i młodzieży, w tym dostępu do edukacji, kultury i sportu;
- ✓ Poszerzenie świadomości społeczeństwa lokalnego i wrażliwości na problemy społeczne widoczne w zrozumieniu osób potrzebujących i niesienia im pomocy (poprzez zbiórki odzieży, żywności i inne działania charytatywne).

PODSUMOWANIE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Czarne została opracowana na okres 2016-2020 i ma na celu uporządkowanie i podjęcie planowanych działań na rzecz najsłabszej grupy mieszkańców gminy. Podstawowym kierunkiem działań jest tworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej w celu zapobiegania, łagodzenia, likwidowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Głównym narzędziem pracy ma być praca socjalna z osobą, rodziną oraz społecznością lokalną. Praca socjalna powinna być traktowana jako funkcja pomocy społecznej, której celem jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem. Ważne miejsce w strategii zajmuje profesjonalna i dobrze przygotowana kadra pracowników, która włączy się w realizację niniejszego programu. Bazą wyjściową do sporządzenia strategii było rozeznanie środowiska lokalnego, jego zasobów, potrzeb, przeprowadzone przez kadrę pomocy społecznej oraz jej dotychczasowe doświadczenia zawodowe. Dlatego też głównym podmiotem realizującym strategię będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem oraz Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizacja wytyczonych zadań będzie możliwa przy zaangażowaniu samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych oraz społeczności lokalnych. Zadania powyższe będą realizowane w miarę możliwości finansowych gminy Czarne oraz pozyskiwania środków finansowych z funduszy UE.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Czarnem

marcin Adam Leszek Breska